

У Х В А Л А
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

**про відмову у відкритті конституційного провадження у справі
за конституційним зверненням Туряниці Івана Миколайовича та
Годьмаша Петра Васильовича щодо офіційного тлумачення
Указу Президії Верховної Ради УРСР "Про утворення
Закарпатської області в складі Української РСР"
від 22 січня 1946 року**

м.Київ

17 червня 1997 року

Конституційний Суд України у складі суддів Конституційного
Суду України:

Розенка Віталія Івановича - головуєчий,
Вознюка Володимира Денисовича,
Козюбри Миколи Івановича,
Костицького Михайла Васильовича,
Малинникової Людмили Федорівни,
Мартиненка Петра Федоровича,
Мироненка Олександра Миколайовича,
Німченка Василя Івановича,
Савенка Миколи Дмитровича,
Селівона Миколи Федосовича,
Скоморохи Віктора Єгоровича,
Тихого Володимира Павловича,
Чубар Людмили Пантеліївни,
Яценка Станіслава Сергійовича

розглянув питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням Туряниці Івана Миколайовича та Годьмаша Петра Васильовича.

Заслухавши суддю-доповідача Вознюка Володимира Денисовича та вивчивши матеріали справи, Конституційний Суд України,

у с т а н о в и в:

1. Із змісту конституційного звернення вбачається, що Туряниця І.М. та Годьмаш П.В. фактично просять витлумачити питання про конституційність Указу Президії Верховної Ради УРСР "Про утворення Закарпатської області в складі Української РСР". У зверненні викладено ряд історичних фактів, які, на їх погляд, слугували основними передумовами для виникнення проблеми. Зокрема, наголошується на положеннях Сен-Жерменського та Тріанонського мирних договорів щодо визначення "автономної території Русинів", відомих нормативних актів, прийнятих у період існування Підкарпатської Русі 1938-1939 років.

Суть свого клопотання у зверненні автори аргументують:

а) фактом, що після визволення Чехословаччини Червоною Армією Підкарпатська Русь (Закарпатська Україна) зберігала нібито на той час статус суверенної держави, вищий орган якої, Народна Рада, був наділений усією повнотою владних повноважень;

б) висновками про те, що згідно з міжнародним договором від 29 червня 1945 року між СРСР та Чехословаччиною "Про Закарпатську Україну" останню було включено до складу УРСР як "сусідню суверенну державу";

в) безпідставною ліквідацією Указом Президії Верховної Ради УРСР "Про утворення Закарпатської області в складі Української РСР" статусу нібито суверенної Закарпатської України, оскільки Верховна Рада УРСР згідно з конституційними нормами, які діяли на той час, не мала права втручатись у вирішення питань адміністративно-територіального поділу автономної республіки чи автономної області.

2. Колегія суддів Конституційного Суду України у справах за конституційними зверненнями відмовила у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням Туряниці І.М. та Годьмаша П.В.

3. Чинна на той час Конституція УРСР 1937 року встановлювала процедуру щодо утворення нових областей у складі УРСР відповідно до пункту "в" статті 19. Згідно з вимогами зазначеної статті УРСР мала подати спочатку на затвердження

Верховної Ради СРСР подання. Після цього Верховна Рада СРСР або її Президія приймали відповідний Указ. Такий Указ на підставі подання Президії Верховної Ради УРСР було прийнято 22 січня 1946 року Президією Верховної Ради СРСР "Про утворення Закарпатської області в складі Української РСР". У такий спосіб правовий статус Закарпатської області було визначено навіть не Указом Президії Верховної Ради УРСР, легітимність якого оспорюють автори звернення, а відповідним Указом союзного органу.

4. Із матеріалів конституційного звернення випливає, що автори конституційного звернення не порушують питання про офіційне тлумачення норми Указу Президії Верховної Ради УРСР "Про утворення Закарпатської області в складі Української РСР" від 22 січня 1946 року, а клопочуть про визнання його неконституційним.

Щодо визнання конституційності чи неконституційності названого Указу, то статтею 150 Конституції та статтею 40 Закону України "Про Конституційний Суд України" передбачено, хто може бути суб'єктом права на таке конституційне подання. Громадяни України відповідно до статті 43 Закону України "Про Конституційний Суд України" можуть виступати тільки суб'єктами права на конституційне звернення з питань офіційного тлумачення Конституції України та законів України.

Відповідно до вимог статті 94 Закону України "Про Конституційний Суд України" підставою для конституційного звернення у справах, передбачених пунктом 4 статті 13 названого Закону, є наявність неоднозначного застосування норм Конституції України або законів України судами чи іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

З матеріалів поданого конституційного звернення не вбачається неоднозначного застосування норм відповідного Указу Президії Верховної Ради УРСР, який пізніше набрав сили закону. Таким чином, подане конституційне звернення не відповідає вимогам Конституції України та Закону України "Про Конституційний Суд України".

На підставі викладеного та керуючись статтею 150 Конституції України, а також пунктами 1, 2 статті 45 та статтею 50 Закону України "Про Конституційний Суд України", Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням Туряниці Івана Миколайовича та Годьмаша Петра Васильовича щодо офіційного тлумачення та відповідності чинній Конституції України, Указу Президії Верховної Ради УРСР "Про утворення Закарпатської області в складі Української РСР" згідно пунктів 1 та 2 статті 45 Закону України "Про Конституційний Суд України" за відсутністю встановленого законом права на конституційне подання та за невідповідністю конституційного звернення вимогам, передбаченим Законом.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною і оскарженню не підлягає.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

м. К и ї в
17 червня 1997 року
№ 22-з
Справа № 18/94-97